

HØRINGSNOTAT

Vedrørende høringssvar til forslag til Natura 2000-plan 2022-2027 for N27 Hvidbjerg Å, Ove Sø og Ørum Sø

Forslag til Natura 2000-plan for N27 Hvidbjerg Å, Ove Sø og Ørum Sø har været i offentlig høring fra den 21. februar 2022 til den 25. maj 2022.

Indkomne høringssvar kan ses i dokumentet "Indkomne høringssvar til høring af Natura 2000-planerne 2022-27" på Miljøstyrelsens hjemmeside.

Den offentlige høring er annonceret på Miljøstyrelsens hjemmeside og via Miljøstyrelsens nyhedsbrev. Relevante myndigheder er desuden direkte orienteret, jf. miljømålsloven § 43. Lodsejere med væsentlige interesser, der vil kunne berøres af et eller flere elementer i planlægningen for et Natura 2000-område, er individuelt blevet orienteret om høringen over forslag til Natura 2000-planer. Relevante organisationer og foreninger er ligeledes blevet direkte orienteret. Alle forslag til Natura 2000-planer har kunnet tilgås via Miljøstyrelsens hjemmeside.

Miljøstyrelsen har i alt modtaget ca. 440 høringssvar både specifikke høringssvar vedrørende de enkelte Natura 2000-planer og mere generelle høringssvar vedrørende naturplanlægningen. De generelle høringssvar er sammenfattet i et samlet høringsnotat "Miljøstyrelsens generelle høringsnotat vedrørende forslag til Natura 2000-planer 2022-2027", som kan findes på Miljøstyrelsens hjemmeside. De områdespecifikke høringssvar er gennemgået og behandlet i lokale høringsnotater for hvert enkelt Natura 2000-område.

Til denne Natura 2000-plan er der modtaget i alt 3 høringssvar.

Høringssvar vedrørende den Strategiske Miljøvurdering behandles separat i den sammenfattende redegørelse, som ligger tilgængelig på Miljøstyrelsens hjemmeside.

Svarene har berørt følgende emner:

1. Indsatsprogram
2. Modstridende interesser
3. Målsætninger
4. Udpegningsgrundlag og områdegrænser
5. Økonomi

Dette høringsnotat er inddelt emnevist. I det følgende afsnit sammenfattes de væsentligste synspunkter fra høringssvarene under de ovenfor nævnte emner, hvorefter Miljøstyrelsens bemærkninger er angivet i kursiv. Sidst i høringsnotatet gennemgås eventuelle justeringer i relevante Natura 2000-plan på baggrund af de indkomne høringssvar.

Det bemærkes, at høringssvarene kun er gengivet i hovedtræk. Høringssvarene kan i deres helhed læses på Miljøstyrelsens hjemmeside.

Bemærkninger til planforslaget

1. Indsatsprogram

Resumé af høringssvar

Thisted Kommune bemærker, at der ikke er afsat midler i form af tilskudsordninger til hensigtsmæssig hydrologi, reducere af næringsstofbelastning, jordkøb eller konkrete artsindsatser. Kommunen mener desuden, at indsatsen i forhold til søer skal koncentreres om fastholdelse af søer i gunstig bevaringsstatus, og at målet om forbedring af søer i ugunstig bevaringsstatus kun bør fastholdes, såfremt der etableres en tilskudsordning til opkøb af randarealer, omlægning af dræn, eller etablering af nye vandhuller indenfor Natura 2000-områder.

Miljøstyrelsens bemærkninger

I forhold til kommunens ønske om at nedjustere ambitionsniveauet for målsætningen for søer kan Miljøstyrelsen oplyse, at det generelt gælder, at målsætningerne rækker ud over den enkelte planperiode og beskriver en tilstand, der tager hensyn til potentialet i de lokale naturforhold. Målsætningerne tager udgangspunkt i miljømålslovens § 41, der beskriver, at fastsættelse af mål for naturtilstanden skal ske med henblik på at sikre eller genoprette en gunstig bevaringsstatus. Der skal være fokus på habitatdirektivets forudsætning om, at et områdes integritet skal bevares, og at en naturlig dynamik/udvikling ikke må have en væsentlig negativ påvirkning på arter eller naturtyper og områdets bevaringsmålsætninger.

Myndighederne skal tage udgangspunkt i målsætningen for det enkelte Natura 2000-område i deres administration af lovgivningen og deres forvaltning, hvormed der sikres en grundlæggende beskyttelse af udpegningsgrundlaget.

Indsatsprogrammet i Natura 2000-planerne er afstemt, så den økonomiske ramme og den krævede indsats i planerne passer sammen. Til gennemførelse af planerne stiller staten en række virkemidler til rådighed, ligesom det forudsættes, at kommunerne i mindre omfang bidrager økonomisk via de midler, som kommunerne er blevet økonomisk kompenseret for af staten (DUT-midlerne).

Miljøstyrelsens tilskudsordninger til Klima-Lavbundsprojekter samt Landbrugsstyrelsens tilskudsordning til Lavbundsprojekter bidrager til naturlig hydrologi på lavbundslande.

Emnet er yderligere uddybet i Miljøstyrelsens generelle høringsnotat "Miljøstyrelsens generelle høringsnotat vedrørende forslag til Natura 2000-planer 2022-2027", som kan læses på styrelsens hjemmeside.

Resumé af høringssvar

Thisted Kommune skriver at erfaringer fra tidligere handleplanperioder har vist, at mulighederne for at gennemføre hydrologiindsatser baseret på frivillighed er ved at være udtømte, på trods af tidligere kompensationsmuligheder. Thisted Kommune anser derfor de konkrete målsætninger for at være for ambitiøse

Miljøstyrelsens bemærkninger

Natura 2000-planerne fastsætter langsigtede mål i form af både overordnede mål for det enkelte områdes bidrag til at opnå direktivmålet om gunstig bevaringsstatus og konkrete mål, der fastlægger mål for udvikling i areal og tilstand for naturtyper og arters levesteder. Det er de mål (både de overordnede og de konkrete mål), som de lovpligtige væsentligheds- og konsekvensvurderinger skal vurderes op imod. Natura 2000-planerne fastlægger rammerne for

kommunernes og Miljøstyrelsens opfølgende handleplanlægning for privatejede arealer, men de fastsætter ikke specifikke krav til forvaltning af konkrete arealer. Udgangspunktet for iværksættelse af indsatsen er indgåelse af frivillige aftaler med lodsejerne, men Natura 2000-planerne er bindende for myndighederne.

Handleplanmyndigheden skal forsøge at indgå frivillige aftaler med lodsejere om drift, men hvor dette ikke er muligt, skal myndigheden påbyde en bestemt drift, hvis det nødvendigt for opnåelse af målene i Natura 2000-planen eller for at forhindre forringelse og forstyrrelse, jf. naturbeskyttelseslovens §19 c-e. Påbud udløser erstatning efter §19 g.

Emnet er uddybet i Miljøstyrelsens generelle høringsnotat "Miljøstyrelsens generelle høringsnotat vedrørende forslag til Natura 2000-planer 2022-2027", som kan læses på styrelsens hjemmeside.

Resumé af høringssvar

Nationalparkfond Thys bestyrelse bemærker, at udtagning af kulstoffoldige lavbundsarealer samt genskabelse af naturlig hydrologi i ådalen omkring Hvidbjerg Å alt andet lige også bør kunne medvirke til at forbedre vandkvaliteten i Ørum Sø og Roddenbjerg Sø, der jf. vandområdeplanerne har hhv. dårlig og ringe vandkvalitet og samtidig kan være til gavn for de arter, der i øvrigt skal tilgodeses med planen.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Udtagning af kulstoffoldige lavbundsarealer rummer som nævnt i planens indsatsprogram en potentiel synergi med vandplanlægningen og vil potentielt kunne gavne flere arter og naturtyper på områdets udpegningsgrundlag. Synergi med anden lovgivning er uddybet i Miljøstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

2. Modstridende interesser

Resumé af høringssvar

Som følge af det statslige vådområde projekt Flade Sø vil sommervandstanden i Ørum Sø ifølge Danmarks Naturfredningsforening Thy frem over sænkes. Foreningen spørger til, hvor dan dette fremover vil påvirke udpegningsgrundlagets naturtyper, arter og fugle.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Miljøstyrelsen gør opmærksom på, at Natura 2000-planen er rammesættende. Det er derfor ikke muligt, at vurdere på konkrete fremtidige projekter. Det er i den strategiske miljøvurdering (SMV) til Natura 2000-planerne overordnet vurderet, hvorledes en realisering af Natura 2000-planens indsatsprogram vil kunne påvirke forskellige miljømærker, herunder flora, fauna og biologisk mangfoldighed. Niveaueet for vurdering i den strategiske miljøvurdering afspejler Natura 2000-planernes overordnede niveau.

Jf. lovgivningen på området skal projekter, der kan påvirke Natura 2000-områderne, undergå en habitatvurdering, inden disse kan realiseres. Vurderingen foretages af den ansvarlige myndighed.

De modstridende naturinteresser indeholder en prioritering af naturtyper og arter på områdets udpegningsgrundlag, hvor det er vurderet, at der er behov for en prioritering i forbindelse med realisering af indsatsprogrammet.

Resumé af høringssvar

Thisted Kommune efterlyser generelt konkretisering af de modstridende interesser for området.

Desuden bemærker kommunen, at hvis der skal skabes naturlig dynamik på den kortlagte strandeng, vil det kræve nedbrydning af dæmningen mellem Flade Sø og Vesterhavet, hvilket vil betyde omfattende tab af store arealer med øvrige kortlagte habitatnaturtyper. Kommunen efterlyser svar på, hvorledes disse konkrete habitatnaturtyper bør prioriteres.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Prioriteringen af indsatser for naturtyper, fugle og arter beror på kendskab til forekomster, bestande og specifikke behov jf. basisanalysen for Natura 2000-området. Dertil er visse arter og naturtyper på forhånd prioriterede jf. EU's habitatdirektiv da de er af fællesskabsbetydning og har et særligt fokus. Der er ikke konstateret modstridende naturinteresser i området for så vidt angår områdets udpegningsgrundlag.

Natura 2000-planens fokus på naturlig dynamik, og herunder den opdaterede model for de konkrete målsætninger ændrer ikke på, at den danske forvaltning skal leve op til kravene direktiverne og den grundlæggende forudsætning om, at der skal være fokus på, at et områdes integritet skal bevares, og at en naturlig dynamik/udvikling ikke må have en væsentlig negativ påvirkning på arter eller naturtyper og områdets bevaringsmålsætninger.

De overordnede målsætninger indeholder sigtelinjerne for, hvordan Natura 2000-området skal udvikle sig og har ligeledes fokus på at sikre det konkrete områdes integritet og på at sikre, at området bidrager til opnåelse af gunstig bevaringsstatus for naturtyper og arter. Der er i den overordnede målsætning taget højde for områdets naturmæssige potentiale, og om området rummer forekomster af stor vigtighed nationalt og/eller biogeografisk. For område N27 Hvidbjerg Å, Ove Sø og Ørum Sø betyder det bl.a. at kildevæld (7220), rigkær (7230) og tidvis våd eng (6410) skal sikres.

Myndighederne skal sikre en grundlæggende beskyttelse af udpegningsgrundlaget bl.a. ved at vurdere planer og projekter, som fx fjernelse af dæmningen mellem Flade Sø og Vesterhavet i henhold til de regler, der fremgår af habitatdirektivets artikel 6, stk. 3. Jf. lovgivningen på området skal projekter, der kan påvirke Natura 2000-områderne, undergå en habitatvurdering, inden disse kan realiseres. Vurderingen foretages af den ansvarlige myndighed.

Miljøstyrelsen gør opmærksom på, at Natura 2000-planen er rammesættende. Det er derfor ikke muligt, at vurdere på evt. konkrete fremtidige projekter. Det er i den strategiske miljøvurdering (SMV) til Natura 2000-planerne overordnet vurderet, hvorledes en realisering af Natura 2000-planens indsatsprogram vil kunne påvirke forskellige miljøemner, herunder flora, fauna og biologisk mangfoldighed. Niveaue for vurdering i den strategiske miljøvurdering afspejler Natura 2000-planernes overordnede niveau.

3. Målsætninger

Resumé af høringssvar

Thisted Kommune er i tvivl om, hvordan de skal bidrage til gunstig bevaringsstatus for arter uden tilstandsvurderingssystem, samt bidrage til stabil udvikling eller fremgang for arters levesteder

Miljøstyrelsens bemærkninger

Flere habitatnaturtyper og artslevesteder har ikke et tilstandsvurderingssystem. Dette ændrer ikke på, at der skal opnås god tilstand for de udpegede habitatnaturtyper. Naturtyper og artslevesteder uden et nationalt fastsat tilstandssystem vil i stedet blive vurderet direkte efter habitatdirektivets bestemmelser, hvorefter der er krav om at sikre stabile eller forbedrede naturforhold. Konkret sagsbehandling vil altid skulle foregå efter nyeste tilgængelige viden.

For arter uden tilstandsvurderingssystem skal kommunen således vurdere de pågældende arters krav til levesteder og forbedre disse, fx på baggrund af viden fra eksisterende videnskabeligt materiale og rapporter.

Miljøstyrelsen anvender i planerne kvalitetssikrede data, som indgår i den officielle danske afrapportering til EU. Der findes andre data om naturen i Natura 2000-områderne. Disse er dog ikke tilstrækkeligt ensartede og landsdækkende til, at Miljøstyrelsen har inddraget dem i basisanalyserne, men mange af disse data vil med fordel kunne indgå i senere faser af planlægningen, ikke mindst i forbindelse med gennemførelse af konkrete projekter.

Emnet "Målsætninger" er uddybet i Miljøstyrelsens generelle høringsnotat "Miljøstyrelsens generelle høringsnotat vedrørende forslag til Natura 2000-planer 2022-2027", som kan læses på styrelsens hjemmeside.

Resumé af høringssvar

Nationalparkfond Thys bestyrelse anbefaler, at Natura 2000-planen for område N27 Hvidbjerg Å, Ove Sø og Ørum Sø bidrager til at opfylde formålet for Nationalpark Thy.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Miljøstyrelsen mener at der er god sammenhæng mellem Natura 2000-planens målsætninger og Nationalpark Thys formål i forhold til at bevare, styrke og udvikle naturen, dens kontinuitet, sammenhæng og frie udvikling, især for de nationalt og internationalt betydningsfulde klit- og klithedelandskaber og næringsfattige søer og vådområder i området.

4. Udpegningsgrundlag og områdegrenser

Resumé af høringssvar

Under henvisning til en undersøgelse af udbredelsen af flagermus udført af Thisted Kommune, Biologisk Forening for Nordvestjylland, Nationalpark Thy og Naturstyrelsen bør damflagermus i følge Thisted Kommune tilføjes udpegningsgrundlaget for området. Ifølge kommunen bør der desuden af hensyn til egnede levesteder for arten bl.a. fastsættes områdespecifikke retningslinjer om bevarelse af gamle ædelgranplantager, samtidig med at der gennemføres en grundlæggende indsats for forbedring af skovarealer.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Den gennemførte høring vedrørte alene forslag til Natura 2000-planer. Ændringer i udpegningsgrundlag er sket i 2018-2022 og vil også fremover ske i en selvstændig proces ud fra bedst tilgængelige viden.

Natura 2000-planen gælder udelukkende for arter på aktuelle Natura 2000-områdes udpegningsgrundlag, selv om planen også bidrager til at sikre andre arter og naturtyper i området gennem en generel sikring og forbedring af områdets naturværdier. Damflagermus er ikke en del af udpegningsgrundlaget for området og er derfor ikke nævnt i Natura 2000-planen.

5. Økonomi

Resumé af høringssvar

Thisted Kommune bemærker at omfanget af naturarealer og den enkelte kommunes befolkningsstørrelse er negativt korelateret, og for Thisted Kommunes vedkommende, vil den relativt lavere DUT-tilførsel langt fra kunne finansiere de hydrologiske tiltag, planen lægger op til.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Emnet "DUT-midler" er beskrevet i Miljøstyrelsens generelle høringsnotat "Miljøstyrelsens generelle høringsnotat vedrørende forslag til Natura 2000-planer 2022-2027", som kan læses på styrelsens hjemmeside.

Justering af forslag til Natura 2000-plan for N27 Hvidbjerg Å, Ove Sø og Ørum Sø

På baggrund af de indkomne høringssvar til Natura 2000-planen har Miljøstyrelsen ikke fundet anledning til at foretage ændringer i Natura 2000-planen.

Bilag 1: Indkomne høringssvar til Natura 2000-planforslaget *N27 Hvidbjerg Å, Ove Sø og Ørum Sø*

Sagsnummer	Høringspart
2022-39739/ 2022-50888	Danmarks Naturfredningsforening, Thy
2022-33054/ 2022-44741	Nationalparkfond Thy
2022-39223	Thisted Kommune